

legfőbb kísérő jelensége az, hogy az *önképzőköri* szereplésre emlékeztető formák missziója beteljesül s helyét átadja az új, népi és szociális rendeltetésű gondolatnak. Ez az ifjúság már irányító szerepet visz a II. Országos Bölcsész-kongresszuson, rendszeresen járja és kutatja az alföldi tanyavilágot, a délkerületi egyetemi mozgalmak egyik zászlóvivője lesz, a város társadalmi eseményét képező Rákóczi-emlékünnepet rendez s tizenötödik életévét pedig a magyar rádióban üli meg.

Ez a másfélévtizedes példás erőfeszítés a legnagyobb ígéretet tartalmazza — hangos frázisok helyett — arra nézve, hogy az egyetemes magyar nemzeti eszmekörön belül elhelyezkedő polgári iskolai gondolat ifjú hordozói az értékálló szellemi hagyatékot új, korszerű színekkel fogják gazdagítani.

Wagner Ferenc.

Arany Könyvtár 1—6. számai. Megjelentek Budapesten, 1937. és 1938-ban, a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság kiadásában. A kiadásért felelős minden egyes kötet összeállítója és magyarázója külön. Ára kötetenkint füzve 1.60 P., kötve 2.— P.

Az eddig megjelent kötetek a következők:

1. Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem;
2. Gyöngyösi István: Marssal társalkodó Venus;
3. Gaal József: A peleskei nótárius;
4. Jósika Miklós: Abafi;
5. Fazekas Mihály: Ludas Matyi és Diószegi—Fazekas: Magyar fűvészkönyv (szemelvények);
6. Katona József: Bánk bán.

Amint látjuk, az Arany Könyvtár a középiskolai irodalomtanítás kötelező olvasmányait nyújtja és fogja további kötetekben is adni. Tehát a magyar irodalom történetének legértékesebb darabjait hozza a könyvszerető felnőtt és a könyv szeretetébe bevezetendő ifjúság elé.

Mi többgyermekes családapák tudjuk, mily sok nehézséget okoznak a kötelező olvasmányok a családi életben is. Időnkint jelentkezik középiskolás gyermekünk, apa, ezt meg ezt el kell olvasni. Erre a családapa körüljárja az ismerősöket, ha van, a könyvtárakat. Egy-két tanulónak sikerül is így hozzájutni az illető könyvhöz, ebből kivonatot készít, a többi diák pedig ezeket lemásolja. Vagy irodalmi „dióhéjak” segítenek át a nehézségeken, megkerülve az eredeti mű elolvasásából származó művészi nevelési szándékot. S ha sikerült ezeket a könyveket megszerezni, sok haszna akkor sincs a tanulónak. Ma már érthetetlen kifejezések és elavult szavak, előtte teljesen ismeretlen társadalmi és politikai viszonyok bukkannak fel minduntalan. Kérdéseivel egy ideig a többé-kevésbé türelmes és hozzáértő szülőt zaklatja, egy-két balsiker és elutasítás után jobbnak látja hallgatni, ha nem is értette meg az olvasottakat.

Ezeket a bajokat segít a Könyvtár. Bár kötetei a remélhető nagy fogyasztásra való tekintettel olcsóbbak is lehetnének, még mindig könnyebben beszerezhetők, mint a többnyire gyűjteményes díszkiadások drága, vagy, az egészen olcsó, de semmi magyarázatot nem nyújtó olcsó kiadások.

Az egyes köteteket bevezető ismertetéssel, írója életének rövid vázolásával és a megértéshez szükséges jegyzetekkel sorrendben irodalmi életünk következő jelesei látták el: dr. Baránszky-Jób László, dr. Prónai Lajos, dr. Galamb Sándor, dr. Szentgyörgyi László, Havas István és dr. Pénzes Antal, dr. Várady Zoltán.

Öröm látni, hogy ezek az irodalomtörténet kiváló ismerői miként igyekeznek egymást felülmúlni abban a törekvésben, hogy az általuk rendezett könyv túltárgyalással, agyonmagyarázással ne rémítse el előre az olvasót, viszont azt, amit az íróról, műveiről művelt magyarnak tudnia kell, határozottan, röviden, kedvet ébresztően nyújtsák. Ahol szükséges és lehetséges, az eredeti művet is megrövidítik (1., 2., 4., és az 5. kötet második részében.) Különösen tetszetős a 4. kötet (Abafi Jósikáról szóló bevezetése és a végén adott Toldalék, a 3. kötet (A peleskei nótárius) gondos és pontos lábjegyzetei, valamint Vörösmarty és Nagy Ignác utánacsatolt írásai a műről.

A könyvek igyekeztek megtartani a régies írásmódot, ami különösen a kötött formájú műveknél nagy jelentőségű, mert átírva a mai kiejtés szerint zengésükből veszítenének.

Az izlcses külső, az elsőrendű nyomdatechnika kellemes és barátságos hatást kelt.

KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK.

(Külföldi folyóiratok nyomán.)

1. A békeszerződés tanítása az iskolában. A vene Bahmen című folyóirat mintát mutat, miként tanítanak Németországban a Párizs környékén diktált békéről, „Unsere Kolonien“ címen közli egy a népiskola 8-ik osztályban tartott tanítás vázlatát. A tanítás világosan szemlélteti, miként kezelik a német iskolákban a versaillesi békediktátumot. A cikk bevezetésében megjegyzi, hogy az iskolában tudatosan használja az Unsere Kolonien címet és nem Unsere ehemalige Kolonien címet, mert ez utóbbi cím ellenkezőnek a történeti igazsággal és azt a hitet keltené, hogy a németek belenyugodtak a Wilson-féle elv megcsúfolásába. A német iskola kötelessége erre a történethamisításra rámutatni és a német gyermekekben azt a tudatot ébresztetni, hogy a szerződés hamisítás az európai kultúra szégyene, rámutatni arra a tényre, hogy az olyan békeszerződés, amely népeket arcucsapásként ér, tulajdonképpen az újabb háború első dobpergése.

A tanítás a földrajzhoz kapcsolódik, ahol ismertetik a német gyarmatok történetét, a bennszülöttek szokásait, erkölcsét, életmódját, állat és növényvilágát. Megfelelő képek szolgálnak szemléltető anyagnak.

Ezután ismerteti a versaillesi békeszerződés létrejöttét és annak 119-ik fejezetét, amely szerint: „Németország lemond az egyesült hatalmak javára tengertüli birtokainak jogáról és minden igényéről.“

A tanítás vázlata azután a következő: